

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Provinciaal Technisch Instituut te NINOVE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 37747

Instelling Provinciaal Technisch Instituut

Directeur Filip BINON (a.i.)

Adres Centrumlaan 160 - 9400 NINOVE

Telefoon 054-31.78.50

Fax 054-31.78.51

E-mail info@pti-ninove.be

Website <http://www.pti-ninove.be>

Bestuur van de instelling Provinciebestuur Oost-Vlaanderen

Adres Gouvernmentstraat 1 - 9000 GENT

Scholengemeenschap SG Denderleeuw-Ninove

Adres Astridlaan 33 - 9400 NINOVE

CLB GO! CLB Dender

Adres Zonnestraat 25 - 9300 AALST

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-01-2017, 17-01-2017, 18-01-2017, 19-01-2017, 20-01-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-01-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 14-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Alex MAES

Teamleden Agnes GEERTS, Vinciane VANDERHEYDE, Erwin HUYBREGHTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Frans in bso in de derde graad (leerplannen 2012/043 en 2014/042)	8
3.1.1.2 Hout in bso tweede graad in de studierichting Hout en hout en stage in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen 2005/045 en 2004/110).....	12
3.1.1.3 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplannen 2015/028 en 2009/019).....	16
3.1.1.4 Engels in tso tweede en derde graad (leerplannen 2012/024 en 2014/019)	20
3.1.1.5 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Autotechnieken (leerplan 2011/021).	24
3.1.1.6 Specifiek gedeelte in tso tweede graad in de studierichting Elektrotechnieken (leerplannen 2015/022, 2007/040 en 2002/097)	26
3.1.1.7 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Multimedia (leerplan 2010/042). ..	29
3.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	30
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	31
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	32
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	32
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	34
4.1 Evaluatiepraktijk	34
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	38
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	41
6.1 Wat doet de school goed?	41
6.2 Wat kan de school verbeteren?	41
6.3 Wat moet de school verbeteren?	41
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	42
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	42

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Provinciaal Technisch Instituut (PTI) van Ninove profileert zich als de domeinschool in nijverheidstechnieken met aandacht voor vernieuwend onderwijs. De school biedt verschillende studierichtingen aan in het bso en tso binnen de studiegebieden Auto, Grafische communicatie en media, Hout en Mechanica-elektriciteit. De visie van de school is geconcretiseerd in een beleidsplan en kenmerkt zich onder andere door het streven naar innovatie, de aandacht voor betrokkenheid en de zorg voor een veilige leeromgeving. Overeenkomstig haar missie wil de school de talenten van de leerlingen ten volle ontwikkelen en hen zin voor kwaliteitsverbetering bijbrengen. Het uitdagend leerklimaat gaat gepaard met aandacht voor zorg en voor een efficiënte begeleiding. De implementatie van de vernieuwingen door de huidige schoolleiding is in volle ontwikkeling. De relatie met het bedrijfsleven en andere scholen is goed.

De directie creëert samen met de personeelsleden een gestructureerd open leef- en leerklimaat, waarbij de zorg voor het welbevinden van de leerlingen een essentiële plaats inneemt in de schoolcultuur. Het ondersteunend beleidsvoerend vermogen en de taakbetrokkenheid en het engagement van het schoolteam dragen eveneens bij tot de kwaliteit van de vorming. Tijdens de doorlichting is vastgesteld dat de leerling centraal staat en dat de school werkt aan het geven van optimale ontplooiingskansen.

De directie leidt de organisatie met een overtuigende ontwikkelingsdynamiek om verbetering te introduceren. Ze ontwikkelt op een pragmatische manier een beleid met oog voor het pedagogisch comfort en gericht op een transparante en brede participatie. Hoewel de schooldirectie ernstige inspanningen levert om de interne kwaliteitszorg te verbeteren, gaat ze de effecten van haar acties nog niet voldoende na. De kwaliteitsbewaking gebeurt nog niet voldoende systematisch en cyclisch. De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen zijn nog beperkt. De begeleiding van de vakgroepwerking is nog niet voldoende efficiënt om meer diepgang in de leerplanrealisatie te bereiken. Het uitbreiden van het nascholingsplan is eveneens voor de vakinhoudelijke aspecten een aandachtspunt.

Globaal voldoet de materiële uitrusting voor de meeste vakken en studierichtingen. Daarentegen blijkt uit het onderzoek dat de kwaliteit van de leerplanrealisatie verschilt per vak. De belangrijkste knelpunten zijn een onvoldoende leerplangerichtheid van het aanbod van leerplandoelstellingen, een onevenwicht tussen kennis en vaardigheden en een niet valide evaluatiepraktijk. Voor de onderzochte vakken en studierichtingen is er marge om te verbeteren.

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden nipt bereikt voor de vakken Engels in tso tweede graad en Frans in bso derde graad. Ook de leerplanrealisatie voor de specifieke vorming in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties, in tso tweede graad in de studierichting Elektrotechnieken en in tso derde graad in de studierichting Autotechnieken is voor verbetering vatbaar.

De structuuronderdelen tweede graad Hout en derde graad Houtbewerking voldoen niet omdat de school het bereiken van essentiële leerplandoelstellingen nauwelijks kan aantonen. Ook de niet-geïntegreerde projectmatige aanpak is de oorzaak van deze voorbehouden.

Het nastreven van de vakoverschrijdende doelstellingen voldoet niet. De school heeft de voorgaande jaren onvoldoende systematisch aandacht besteed aan een kwaliteitsvolle invulling van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). Ze streeft onvoldoende met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

De school loopt een traject om de evaluatie- en rapporteringspraktijk beter af te stemmen op haar vernieuwde visie en om de kwaliteit ervan te verhogen. Momenteel ondersteunt ze vooral de organisatie van de evaluatiepraktijk met afsprakenkaders en instrumenten. De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke kwaliteit van de evaluaties ligt volledig bij de leraren en de vakgroepen. Het gebrek aan aansturing en opvolging leidt tot grote kwaliteitsverschillen in de lespraktijk. De belangrijkste knelpunten zijn de zwakke afstemming op de leerplandoelstellingen en de gebrekkige transparantie van de evaluatiepraktijk. Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat er mogelijkheden zijn om de evaluatiepraktijk te optimaliseren.

De klassenraad poogt steeds een zo passend mogelijke schoolloopbaan voor de leerling uit te tekenen. De te lage evaluatiekwaliteit op vakniveau kan leiden tot een foutieve onderbouwing van de deliberatie en de attestering.

De beheersing van de risico's voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) verloopt goed. De opvolging van de controles door interne en externe organisaties gebeurt met zorg en systematiek. Zo goed als alle lokalen voldoen aan de bewoonbaarheid- en veiligheidsvoorwaarden. Er zijn nog enkele werkpunten om de comfortvoorwaarden te optimaliseren. De totale organisatie van het welzijnsbeleid is een voorbeeld van goede praktijk. De inspanningen van de directie en de meeste personeelsleden om een nette en veilige school voor de leerlingen te creëren, is groot. De onderwijsinspectie besluit met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde BVH.

De inspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies beperkt in de tijd op grond van de tekorten in de leerplanrealisatie van enkele vakken en het onvoldoende nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen. Wegens het degelijk beleidsvoerend vermogen van de nieuwe directie, is het doorlichtingsteam van oordeel dat de schoolleiding de lacunes zelfstandig kan wegwerken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Hout		specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Elektromechanica	Engels	
Graad 2 TSO Elektrotechnieken	Engels	specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Mechanische technieken	Engels	
Graad 3 BSO Houtbewerking	Frans	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Industriële houtbewerking	Frans	
Graad 3 BSO Elektrische installaties	Frans	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Industrieel onderhoud	Frans	
Graad 3 BSO Lassen-constructie	Frans	
Graad 3 TSO Autotechnieken	Engels	specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Multimedia	Engels	specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Elektrische installatietechnieken	Engels	
Graad 3 TSO Elektromechanica	Engels	
Graad 3 TSO Mechanische vormgevingstechnieken	Engels	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Frans in bso in de derde graad (leerplannen 2012/043 en 2014/042)

Voldoet

Het aanbod van leerplandoelstellingen en de representativiteit van de evaluatie voldoen nipt. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	In het eerste en tweede leerjaar van de derde graad vormt het opbouwen van grammatica en woordenschat een belangrijk onderdeel van de onderwijspraktijk. De woordenschat en de grammatica worden aangebracht in luister- en leesteksten. De leerlingen krijgen voldoende de kans om in beperkte communicatiecontexten de kennis te oefenen, maar ze komen niet altijd tot een voldoende hergebruik ervan in communicatief-creatieve oefeningen. Het leren van kennis gaat dus nog niet voldoende hand in hand met het verwerven van de productieve taalvaardigheden. De leerlingen reflecteren wel over de taalphenomenen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De leerplandoelstellingen voor luisteren en lezen worden in voldoende mate aangeboden en bestrijken de meeste taaltaken vervat in de leerplandoelstellingen. De leerlingen lezen onder begeleiding een tekst over hun beroepsdomein en maken een tweetalige lijst aan met vakwoordenschat. Zo is er ook een aansluiting bij de specificiteit van hun studierichting. Er worden evenwel kansen gemist om ook het begrijpend lezen te oefenen op basis van deze teksten.

De spreekvaardigheid krijgt een interessante invulling in het kader van de geïntegreerde proef. De leerlingen stellen hun stage voor. Ze oefenen de mondelinge interactie vooral tijdens het onderwijsleergesprek en bij het beantwoorden van vragen over beluisterde of gelezen teksten (ET 12). Het geven van een spontane mening (ET 13) komt weinig aan bod. De schrijfvaardigheidstraining voldoet niet. Het aantal taaltaken die de leerlingen maken tijdens het schooljaar is te beperkt. De leerlingen schrijven geen mededelingen (ET 16). Ze moeten een vertaling maken van een technische tekst in verband met hun beroepsdomein. Deze opdracht strookt geheel niet met het leerplanconcept en is veel te moeilijk voor de leerlingen. Voor de geïntegreerde proef maken de leerlingen wel een schriftelijke beschrijving van hun stageactiviteiten. Deze oefening wordt procesmatig intensief begeleid.

In het derde leerjaar van de derde graad is het onderwijs gericht op het verwerven van taalvaardigheid in vooral beroepsgerichte contexten die aansluiten bij de specificiteit van de studierichting. De leerlingen gebruiken een leerwerkboek dat hiertoe ondersteuning biedt. De kennisopbouw van grammatica en woordenschat gebeurt voldoende functioneel en geïntegreerd. Er is veel aandacht voor het reflecteren over taalstructuren. Voor luister-, lees-, spreek- en gespreksvaardigheid komen nagenoeg alle taaltaken aan bod op het vereiste verwerkingsniveau en ze bestrijken de voorgeschreven tekstsoorten. Het is positief dat de leerlingen zelfstandig een tekst over hun beroepsdomein lezen en een tweetalige lijst met vakwoordenschat aanmaken. Maar zoals in het tweede leerjaar van de derde graad ligt de focus ook hier extreem op de lange woordenschatlijsten en minder op de leesvaardigheid. De schrijfvaardigheidstraining voldoet niet omdat niet alle eindtermen aan bod komen en omdat het aantal opdrachten te beperkt is. De leerlingen schrijven wel een abstract van hun geïntegreerde proef (ET 18) en beschrijven hierbij ook hun toekomstplannen (ET 19). Het geven van een spontane mening over een tekst wordt echter niet geoefend (ET 20).

Door middel van authentiek tekstmateriaal maken de leerlingen voldoende kennis met cultuuruitingen en socio-culturele aspecten van de Franstalige wereld. Ook de uitstappen naar Namen en Rijsel dragen bij tot het verwerven van de interculturele competentie en van taalvaardigheid.

Bij lesbezoeken werd vastgesteld dat de leraren niet altijd voldoende de doeltaal hanteren voor de communicatie met de leerlingen. Ook de leerlingen spreken veel Nederlands tijdens de lessen. Hier worden kansen gemist voor taalverwerving.

Taalverwervingsstrategieën voor tekstbegrip komen voor in de vraagstelling bij het lezen en het begrijpend luisteren. Bij de opdrachten voor de geïntegreerde proef leren de leerlingen hun tekst te reviseren. Het raadplegen van naslagwerken komt weinig aan bod. Er zijn nog mogelijkheden voor verbetering om de taalleerstrategieën meer procesmatig te oefenen.

De leerlingen krijgen voldoende de kans om ondersteunende vakattitudes voor het leren van de taal te verwerven. Een gelijkgerichte aanpak van de reflectie over de vakattitudes op basis van transparante criteria ontbreekt nog in de vakgroep.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is gebaseerd op een combinatie van opdrachten en toetsen voor het dagelijks werk en twee examens per schooljaar. De vakgroep hanteert een verhouding van 50 % voor het dagelijks werk en 50 % voor de examens. De verdeling van de punten voor de examens werd afgesproken in de vakgroep en weerspiegelt globaal het communicatieve karakter van het leerplan. Voor het dagelijks werk waren er vorig schooljaar geen afspraken en was er geen verdeelsleutel bepaald. Doordat het dagelijks werk hoofdzakelijk bestond uit de beoordeling van de kenniscomponent kwam hierdoor het gewicht van de punten in het eerste en tweede leerjaar van de graad veel te sterk te liggen op de kenniscomponent. In het derde leerjaar van de graad waren de leerlingenresultaten voor het dagelijks werk meer evenwichtig verspreid over de kennis en de vaardigheden. Dit schooljaar heeft de vakgroep voor het dagelijks werk een coëfficiënt afgesproken van 70 % voor de kenniscomponent en 30 % voor de vaardigheden. Deze verdeling strookt niet met het leerplanconcept dat de vaardigheden centraal stelt.

De evaluatie van de kenniscomponent in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad is problematisch omdat de vraagstelling niet duidelijk is voor de leerlingen. De positieve bedoeling van de leraar om de kennis te evalueren in communicatieve contexten ontaardt al te vaak in een voor de leerlingen onoverzichtelijke toetstechniek en lay-out. Hierdoor zien heel wat leerlingen het bos niet meer door de bomen en presteren ze minder goed. Dit heeft een belangrijke impact op de toetsresultaten.

In alle leerjaren wordt van de leerlingen verwacht dat ze de vakwoordenschat, opgezocht in het kader van de geïntegreerde proef, actief kennen. Het betreft een groot aantal woorden waarvan de toetsing een groot aandeel heeft in het totaal van de punten voor dagelijks werk. De cijfers van heel wat leerlingen voor dit onderdeel zijn ondermaats. De aanpak sluit hier weinig aan bij de doelstellingen van het leerplan dat de communicatie centraal stelt.

De evaluatie van de vaardigheden vertoont heel wat hiaten. De mooie vaardigheidsgerichte spreek- en schrijfpodochten voor de geïntegreerde proef tellen niet mee voor Frans, maar worden apart bij de geïntegreerde proef verrekend. In het eerste en tweede leerjaar van de graad worden de luister-, lees- en gespreksvaardigheid enkel beoordeeld op het examen. Hierdoor krijgen de leerlingen weinig kansen om te bewijzen dat ze de vaardigheden beheersen. Er is geen beoordeling van de spreek- en de schrijfvaardigheid. De te beperkte aandacht voor het evalueren van de vaardigheden voor het dagelijks werk hindert ook een goede leerbegeleiding waar men, op basis van de gestelde diagnose, de tekorten voor de vaardigheden kan bijsturen. In het derde leerjaar van de graad is de evaluatie iets evenwichtiger gespreid over het dagelijks werk en het examen. Maar ook hier voldoet de evaluatie van de schrijfvaardigheid niet.

In het eerste en het tweede leerjaar van de graad vertonen de resultaten van de leerlingen veel onvoldoendes op jaarbasis. Ze zijn onvoldoende richtinggevend voor het studiepeil van de leerlingen omdat de evaluatiepraktijk te weinig is afgestemd op het leerplanconcept.

De evaluatie is over het algemeen transparant. De leerlingen weten wat ze moeten kennen en kunnen. Meestal krijgen ze leerstofoverzichten en duidelijke uitleg over de wijze waarop ze bevraagd zullen worden. Op examens en toetsen wordt de puntenverdeling vermeld bij de vragen. Voor een aantal taaltaken gebruiken de leraren scorewijzers met criteria wat de objectiviteit van de beoordeling verbetert.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur en uitrusting voldoen. Er zijn voldoende projectiemogelijkheden. ICT wordt vooral geïntegreerd om de lessen visueel te ondersteunen, maar wordt weinig ingezet ter ondersteuning van de remediëring van kennis of vaardigheden of om zoekopdrachten uit te voeren. Het computerlokaal is (te) beperkt beschikbaar.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep besteedt veel aandacht aan de leerbegeleiding. Een aantal preventieve maatregelen ondersteunen het leerproces. De leraren zijn sterk betrokken bij de leerlingen. De leerlingen worden aangemoedigd tot participatie. Er worden verder duidelijke afspraken gemaakt en er is aandacht voor het plannen via de agenda en de leerstofoverzichten. Paradoxaal in het eerste en het tweede leerjaar van de graad is evenwel dat, hoewel er aandacht is voor het welbevinden van de leerlingen, het sterke accent van het onderwijs op de kenniscomponent niet bevorderlijk is voor de positieve beleving van het taalleren.

De lessen worden meestal visueel ondersteund. Er is gerichte aandacht voor woordleerstrategieën op basis van een voorgestructureerd instrument. Voor het examen krijgen de leerlingen herhalingsoefeningen. De vakgroep voert een dyslexiebeleid. Toetsen en taken geven aanleiding tot gerichte feedback door middel van klassikale en/of individuele bespreking.

Het begeleid zelfstandig werken en leren in de lessen komt beperkt aan bod. De vakgroep heeft hierover geen afspraken gemaakt. Ook de binnenklasdifferentiatie heeft nog weinig ingang gevonden. De leerlingennotities worden niet altijd zorgvuldig ingevuld door de leerlingen. Een grondigere opvolging is hier aan de orde.

De leraren nemen in het algemeen de verantwoordelijkheid op voor het bijwerken van leerlingen naar aanleiding van zwakke resultaten. Ze registreren nauwkeurig in het leerlingvolgsysteem welke leerlingen remediëring volgen en welke onderwerpen aan bod kwamen. Bij klassenraden wordt deze informatie ook efficiënt gebruikt.

Rapporteringspraktijk <i>Leerondersteunend</i> <i>Transparantie</i>	De school besteedt heel wat aandacht aan het informeren van de leerlingen en de ouders over de leerprestaties door middel van de rapporten en de oudercontacten. De ouders kunnen de leervorderingen opvolgen op het elektronisch platform.
--	---

Deskundigheidsbevordering Het vakgroepoverleg draagt bij tot de kwaliteit van het onderwijs. De vakgroep maakt een aantal inhoudelijke en praktische afspraken. Aansluitend bij de prioriteiten op schoolniveau maakt de vakgroep nu werk van het betrekken van de leerlingen bij de evaluatie door zelfevaluatie en peerevaluatie. Het leerplan vormt nog te weinig het uitgangspunt van de onderwijs- en vooral de evaluatiepraktijk. De vakgroep reflecteert nog niet genoeg over de onderwijs- en evaluatiepraktijk op basis van de leerlingenresultaten.

Overleg
Vorming

3.1.1.2 Hout in bso tweede graad in de studierichting Hout en hout en stage in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen 2005/045 en 2004/110)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De leerplanrealisatie is op leerlingenniveau nauwelijks aantoonbaar. De evaluatiepraktijk is niet voldoende gebaseerd op de leerplandoelstellingen en te weinig transparant door het ontbreken van criteria.

Onderwijsaanbod Ondanks het complementair en geëngageerd lerarenteam slaagt de school er niet in om de bereikte leerplandoelstellingen voor iedere leerling volledig aan te tonen. Doorheen het curriculum is het aanbod eerder onevenwichtig verspreid en zijn niet alle leerplandoelstellingen in voldoende mate aangereikt. De bewaking van de horizontale samenhang tussen de technische vakken gebeurt niet. Binnen het vak beroepspraktijk bieden de leraren ongestructureerd verschillende oefeningen gelijktijdig aan. Het verschalen van sommige oefeningen geeft de leerlingen een vertekend beeld van de realiteit. De vele directiewissels, sinds de vorige doorlichting, hebben de continue opvolging van de vakgroep enigszins beïnvloed en de aansturing van de leerplanrealisatie onvoldoende gekaderd binnen de hedendaagse pedagogisch-didactische verwachtingen.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplanstudie gebeurt onvoldoende met alle betrokken leraren samen en te oppervlakkig. Hierdoor mist de leerlijn een logische opbouw en diepgang. De leraren bewaken niet altijd de toename van de moeilijkheidsgraad. De keuze van de materialen kent weinig variatie en het zoeken naar oefeningen met een goede vormgeving is een aandachtspunt. Het is vooral het leerboek dat de onderwijspraktijk stuurt in plaats van de algemene en specifieke doelstellingen van het leerplan. Nochtans bewaken de leraren sterk het studierichtingsprofiel. Er is een gezond evenwicht tussen CAD (Computer Aided Design) en manueel tekenen. Ze hebben oog voor het ontwikkelingsniveau van de leerling.

Het eerste leerjaar van de tweede graad is volledig ingevuld met handvaardigheidsoopdrachten. Een deel van de oefeningen heeft geen functionele eindbestemming, waardoor de attitude van de leerlingen om milieubewust om te gaan met hout afneemt. Van enkele oefeningen is de moeilijkheidsgraad te hoog, andere behoren eerder tot het beheersingsniveau van de eerste graad. De verbindingstechniek met schroeven komt te veel voor, ook al zijn er alternatieve en betere constructies mogelijk. De leerlingen beginnen pas met machinale bewerkingen vanaf het tweede leerjaar. De overblijvende tijd is te krap om alle leerlingen de basisvaardigheden van de elementaire houtbewerkingsmachines grondig aan te leren. Het is positief dat de leerlingen een vast raam leren maken volgens de principes van duurzaam bouwen. De afwerkingsgraad van de oefeningen varieert sterk. Duidelijke afspraken over het na te streven afwerkingsniveau van de oefeningen en het kwaliteitsniveau van de snijgereedschappen zijn er niet.

Ook in de derde graad krijgen niet alle oefeningen een volwaardige plaats in het interieur of in de woningbouw. De school kan de realisatie van verscheidene leerplandoelstellingen inzake kwaliteit, welzijn en milieu, plaatsings- en afwerkingstechnieken per leerling niet aantonen. Het is niet duidelijk welke leerlingen een volwaardige dakconstructie hebben gemaakt. De leerlingen leggen een parketstructuur op een bord, maar dit strookt niet met de realistische methodiek voor het leggen van parket. Sommige oefeningen evenaren eerder het niveau van de tweede graad. Een groot probleem is echter het streven naar een kwaliteitsvolle eindafwerking bij alle realisaties. De beheersing van de machinale vaardigheden van de leerlingen is nauwelijks bijgehouden. Het aanreiken van CNC-technieken (Computer Numerical Control) in de opleiding is zeker een meerwaarde, maar krijgt enkel een invulling in het tweede leerjaar. De beschikbare raamfrezenset stelt de school in staat om constructies te maken die een plaats vinden binnen laagenergieprojecten. De overige hedendaagse constructiemethoden en nieuwe technologieën komen dan eerder bescheiden voor.

De leerlingen hebben in de derde graad een combinatie van blok- en alternerende stage. De keuze van de stageplaats wisselt regelmatig zodat de leerling een breder beeld krijgt van de werkgelegenheid binnen de sector. De stageactiviteitenlijst bevat leerplandoelstellingen en beroepsattituden. De inhoud van de lijst is voorlopig niet op maat van de noden van de leerling.

De individuele opdrachten voor de geïntegreerde proef zijn op zich zinvol, maar zowel de inhoud van de dossiers als de totaalopdracht van de geïntegreerde proef benaderen onvoldoende het studierichtingsprofiel. De opdrachtomschrijving ontbreekt en onder andere de bewerkingsvolgorde is te summier uitgewerkt. De betrokkenheid van de leraren van de basisvorming is zeker een meerwaarde voor zowel de geïntegreerde proef als de stage.

Hoewel er vanaf dit schooljaar een voorzichtige aanzet is om het projectmatig werken vorm te geven, zijn het beeld op en de invulling van het geïntegreerd werken nog erg beperkt. Dit fundamenteel uitgangspunt waar theorie en praktijk geïntegreerd moeten zijn om de horizontale samenhang te bewerkstelligen, komt niet expliciet tot uiting in de opdrachten en projecten. De relatie tussen de inhoud van de lessen technologie, technisch tekenen en praktijk ligt soms ver uiteen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De grootte van de klasgroepen is voor de leerplanrealisatie aanvaardbaar. De lessentabellen en de lerarenopdrachten tonen een duidelijke splitsing tussen de praktische en technische vakken wat repercussies heeft voor het geïntegreerd projectmatig werken.

Sommige klassen krijgen hun lessen van verscheidene leraren die elk hun eigen oefeningen aanbieden. Dit hypothekeert de samenhang en de continuïteit in het leerproces.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over een goed uitgerust machinepark en over voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie behoorlijk uit te voeren. De werkplaatsen zijn voldoende ruim en degelijk ingericht. De machinezalen en de montageruimten zijn gecompartmenteerd waardoor het lescomfort verhoogt. Met uitzondering van de lintzaagmachine hebben alle machines de noodzakelijke beveiligingen. Er zijn mogelijkheden om de CNC-technologie en ICT-vaardigheden aan te leren. Multimedia zijn beschikbaar.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school kiest voor een combinatie van permanente en summatieve evaluatie. De verscheidene toets- en examenvragen van het vak technologie zijn zeer kennisgericht geformuleerd en te beperkt afgestemd op de leerplandoelstellingen. Ze wijken soms af van het verwachte beheersingsniveau. De evaluatie tijdens de praktijkles gebeurt doorgaans permanent met aandacht voor remediëring en feedback. De inschaling van het dagelijks werk in de praktijkzaal is te weinig gebaseerd op meetbare criteria. Het behoud van een examen praktijk illustreert dat het evalueren nauwelijks gekaderd is in een assessmentcultuur.

De leraren hebben een evaluatieschema ontwikkeld voor praktijk en voor technisch tekenen. Deze documenten zijn niet voor iedere leerling ingevuld. De criteria zijn niet opgegeven. De gegeven punten zijn meestal inschattingen van de leraar. De weinige items die een beoordeling krijgen, omvatten niet alle leerplandoelstellingen. Een deel ervan zijn attitudes. De evaluatie van de handelingen zijn identiek bij alle oefeningen en er is geen wegingscijfer toegekend. De toepassing van zelfevaluatie tijdens het leerproces kent nog maar een voorzichtige aanzet en is nauwelijks ingeburgerd. Het rapport maakt nog een onderscheid tussen praktijk en de technische vakken.

De school voorziet in proces- en productevaluatie voor de inschaling van de geïntegreerde proef, maar hieraan zijn geen criteria gekoppeld. Het is niet duidelijk welke leerplandoelstellingen precies worden geëvalueerd. De geïntegreerde proef krijgt een score op de rapporten tijdens de tussentijdse evaluaties. De eindevaluatie van de geïntegreerde proef staat vermeld in een apart rapport. De doelstellingen die op de stage zijn aangereikt, komen soms voor op de stageactiviteitenlijst, maar krijgen niet altijd een inschaling. Het is niet transparant voor de leerlingen hoe het percentage voor stage op het rapport is berekend.

Het niet consequent en onvolledig opnemen van essentiële leerplandoelstellingen in de evaluatiepraktijk en het ontbreken van meetbare criteria maken de evaluatiepraktijk onvoldoende transparant en bijgevolg niet valide. De bereikte competenties houdt de school niet bij.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leerlingen zijn actief betrokken tijdens het onderwijsleerproces en krijgen in de mate van het mogelijke ondersteuning tijdens het uitvoeren van hun opdrachten. Gedurende de praktijkmomenten kunnen de leerlingen meestal rekenen op sterke individuele begeleiding zodat ze bijna continu en vrijwel onmiddellijk remediëring krijgen. De leraren hebben oog voor succesbeleving door de leerlingen en streven naar het bijbrengen van de gepaste arbeidsattitudes.

De leraren dragen bij tot het creëren van een motiverend en aangenaam leef- en leerklimaat. Ze zetten de leerlingen aan om zelfstandig werkgehele uit te voeren en spelen in op de noden van alle leerlingen. Aandachtspunten worden tijdens de uitvoering grotendeels mondeling meegegeven, maar achteraf kan de leerling niet altijd terugvallen op enig naslagwerk of op een projectdossier. Het cursusmateriaal en de inhoud van de diverse vakken vormen geen geïntegreerd geheel. De combinatie van het leerboek en de losse cursuselementen en de verscheidenheid in vormgeving en lay-out bieden voor de leerlingen weinig structuur en houvast.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep profileert zich als een geëngageerd team dat open staat voor externe audit. De leraren en de technisch adviseur-coördinator komen regelmatig formeel en informeel samen om zowel praktisch-technische als pedagogisch-didactische thema's te bespreken. Het complementair samengesteld lerarenteam is nog zoekende om de vele ideeën concreet vorm te geven. De aansturing vanuit het beleid kan doeltreffender.

De vakverslagen zijn doorgaans beperkt qua inhoud. Voorlopig kent het vakoverleg weinig diepgang. Het cyclisch opvolgen van de leerplanrealisatie is zeer beperkt. De vakgroep reflecteert te weinig over hun evaluatiepraktijk en maakt geen afspraken om de gelijkgerichtheid te bewaken en om het kwaliteit- en afwerkingsniveau te verhogen.

De nascholingsbehoeften zijn niet expliciet in kaart gebracht. Het volgen van nascholing is vrij beperkt en gebeurt meestal op vrijwillige basis. Uit de evaluatiemethodiek is af te leiden dat er nood is aan een grondige bijscholing over evalueren. Niet iedereen is voldoende op de hoogte van CAD- en CNC-technieken.

3.1.1.3 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplannen 2015/028 en 2009/019)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen op het juiste beheersingsniveau aan bod, maar worden slechts nipt bereikt. De evaluatiepraktijk is voldoende valide. De uitrusting en infrastructuur ondersteunen krachtig de realisatie van het leerplan.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod is voldoende afgestemd op het leerplan. De leerlingen leren de nodige vaardigheden voor zowel residentiële, tertiaire als industriële installaties. Wat opvalt, is de doorgedreven aandacht voor residentiële installaties. Dit is te verklaren vanuit het gegeven dat de meeste tewerkstellingsmogelijkheden voor de leerlingen zich op deze markt bevinden. De leraren bewaken succesvol het evenwicht in het onderwijsaanbod, waardoor tertiaire en industriële installaties ook voldoende aan bod komen.

De afdeling bevindt zich in de overgangperiode van het vorige naar het nieuwe leerplan. Hoewel het vorige leerplan reeds een geïntegreerde aanpak voorschreef, worden daar in het onderwijsleerproces nu pas de eerste sporen van zichtbaar. Vooral de leraren met een groot opdrachtenpakket integreren praktijk en theorie diepgaander om tot competentieontwikkeling te komen. In sommige vakken zijn hiervan nog geen sporen te vinden. Binnen de vakgroepwerking werd hiermee evenwel reeds ervaring opgebouwd in de tweede graad Elektrotechnieken, die nog niet getransfereerd wordt. Ook door het niet-benutten van het didactisch appartement voor de leerplandoelstellingen omtrent residentiële installaties laat de school kansen liggen tot de ontwikkeling van een doorgedreven geïntegreerde aanpak.

De leerplandoelstellingen in verband met gepantserde kabels, verlichtingsinstallaties en elektromagnetische schakelaars komen niet of niet voldoende diepgaand aan bod. Die omtrent werfkasten kwamen tot hiertoe louter theoretisch aan bod, maar de school beschikt sinds kort over een oefenmuur voor het praktisch gedeelte. Heel wat leerplandoelstellingen die vallen onder competentie 13 (monteren en plaatsen leidingen, buizen, kanalisaties, vloerdozen en verschillende soorten aansluitdozen) kwamen de afgelopen periode aan bod bij de herinrichting van het praktijklokaal. Het is een aandachtspunt dat ook toekomstige leerlingengroepen hierrond voldoende praktisch aan de slag gaan.

De gip sluit aan bij het profiel van de studierichting. De school biedt de onderwerpen, een duidelijk afsprakenkader en sjablonen aan. Leerlingen weten hierdoor goed wat van hen verwacht wordt. De gip-bundels van de leerlingen bevatten te veel herhalingen van inhoud van cursusmateriaal. Ze zijn geen weerslag van de geïntegreerde benadering van een technisch probleem of systeem. De bundels bevatten geen informatie omtrent de uitgevoerde praktische realisatie.

De leerlingen gaan in beide leerjaren op stage. De activiteiten die de leerling onderneemt zijn meestal inhoudelijk waardevol en van toepassing voor de relevante beroepsopleidingsprofielen. Uit de stageverslagen blijkt echter dat de stagebegeleider er niet in slaagt de beoogde drie stagebezoeken per leerling af te leggen, vaak omdat een leerling op het laatste moment naar een andere werf gaat zonder dat de leraar hiervan tijdig op de hoogte wordt gebracht. Dit vermindert zijn begeleidingsmogelijkheden. De lijst met stageactiviteiten was tot vorig schooljaar gebaseerd op een leerplan dat toen niet meer van kracht was. Het nieuwe sjabloon is gebaseerd op het huidige leerplan. De lijst bevat echter niet alle activiteiten die de leraar verwacht van een stageplek, zoals slijpen en kappen. De werkwijze met een standaardlijst beperkt de mogelijkheden om de stage in overleg met het stagebedrijf op maat van een leerling te maken. Hierdoor blijven kansen onbenut om via de stage het leerproces van de leerling op basis van zijn individuele noden te verrijken.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De sterke opdeling in vakken in zowel het onderwijsaanbod, de evaluatiepraktijk, het uurrooster als de opdrachtenverdeling faciliteert een doorgedreven geïntegreerde aanpak niet.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Het evalueren van de praktijkopdrachten gebeurde tot vorig schooljaar aan de hand van weinig transparante inschattingen met betrekking tot de aanwezigheid, inspanningen en het goed vakmanschap van de leerling. Sinds dit schooljaar hanteren de leraren voor elke praktijkopdracht een transparante en objectieve systematiek met uitgewerkte criteria, zoals in de studierichting Elektrotechnieken. Leerlingen evalueren regelmatig zichzelf, wat hun zelfkritische vaardigheden aanscherpt.

De evaluatie van de gip gebeurt tweemaal tussentijds en tijdens de eindpresentatie. De algemene vakken spelen hierin ook een rol. Het is niet geheel duidelijk hoe de eindscore tot stand komt. Het elektronisch rapportensysteem verwerkt de scores van de leraren en de jury, maar de wegingsfactoren zijn onbekend. De punten voor de gip komen op een apart gip-rapport. De delibererende klassenraad gebruikt ze als element in zijn beraadslaging.

Ook voor de evaluatie van de stage reikt de school een sjabloon aan. Het stagebedrijf vult dit in en ook de leraar evalueert de leerling. De stageactiviteiten gaan nog niet uit van leerplandoelstellingen op maat van de leerling, waardoor ook de evaluatie niet op het niveau van de leerplandoelstellingen gebeurt. Uit de meer algemene appreciatie die het stagebedrijf geeft en de stageverslagen kan afgeleid worden dat de leerlingen kwalitatief werk afleveren en een groeitraject doormaken. Door niet te werken met doelstellingen op maat van de leerlingen laat de school kansen liggen voor het sturen en verrijken van hun leerproces.

De evaluatie van theorie gebeurt op basis van taken, tussentijdse toetsen en examens. Daarbij valt op dat leerlingen opvallend laag scoren op pure kennisreproductie over vakgerelateerde onderwerpen die weinig praktische toepasbaarheid kennen. De leerlingenresultaten zijn beter voor de kennisvragen die te maken hebben met praktische toepassingen. De hoogste punten halen de leerlingen op de theoretische examens met de kennisvragen met een (hele) lage moeilijkheidsgraad. Deze drie vaststellingen leidden nog niet tot een kritische reflectie binnen de vakgroep. Ze maken dat het geheel van de theoretische evaluaties niet de gewenste informatie oplevert over de leervorderingen doorheen het leerplan. Het nut en de validiteit komen verder onder druk te staan door een weinig toepassingsgerichte vraagstelling, vragen die qua beheersingsniveau niet zijn afgestemd op het leerplan en meervoudige vragen met complexe bewoordingen die een taaldrempel opwerpen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Er heerst een positieve en collegiale sfeer tijdens de lessen. Leerlingen overleggen vlot onderling en met hun leraar. Ze gebruiken de vaktaal vlot. Waar nodig, voorzien de leraren in extra ondersteuning en remediëring in het leerproces. Het valt op hoe geconcentreerd en toegewijd de meeste leerlingen aan hun realisaties werken.

De leraren zijn zeer begaan met het welbevinden van hun leerlingen. Eventuele problemen registreren ze consequent in het elektronisch leerlingvolg- en rapportensysteem. Dit laat de opvoeders en het CLB toe om snel en gepast een ondersteuningsaanbod te doen naar de leerlingen toe.

De leraren maken gebruik van eigengemaakt cursusmateriaal, leveranciershandleidingen en aangekochte leerboeken. Het eigen materiaal is van goede kwaliteit. Sommige oudere bundels bevatten inhoud die niet zijn afgestemd op het studierichtingsprofiel en het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Ook komen te vaak (complexe) inhoud voor die niets met het leerplan te maken hebben.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De leraren beschikken over de meeste uitrusting en materialen om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren. De praktijkruimte werd recent door de leraren en de school heringericht. Het resultaat is een overzichtelijk, ordelijk en veilig praktijklokaal dat uitnodigt tot actief leren en de leerlingen motiveert.

Voor de behandeling van doelstellingen inzake tekenen, maken de leraren gebruik van computers in een apart tekenlokaal. Leerlingen leren er werken met een CAD-programma. Het gebruikte programma is vooral een grafisch tekenprogramma. De school plant de aankoop van een pakket gericht op het vakdomein elektriciteit, om de leerlingen tekenvaardigheden bij te brengen die nauwer aansluiten op de arbeidsmarkt. In het praktijklokaal staan voldoende computers.

De leraren stimuleren de kostenbewustheid van de leerlingen door afvalarm te werken en materiaal te hergebruiken. De spaarzaamheid leidt echter soms tot het gebruik van onvoldoende veilig gereedschap (niet-geïsoleerde schroevendraaiers) door de leerlingen, wat haaks staat op de principes van veilig werken.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Alle leraren elektriciteit in de school werken samen in de vakgroep elektriciteit. Dit maakt een vlotte transfert van waardevolle ontwikkelingen tussen studierichtingen en graden mogelijk. De eerste resultaten hiervan zijn reeds zichtbaar in de evaluatiesystematiek van het praktijkgedeelte. De vakgroep structureert zijn werking met een agenda en een duidelijk verslag van de vergaderingen. Daarbij komen zowel organisatorische als pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod. Leraren overleggen ook frequent informeel, de sfeer binnen de vakgroep is collegiaal en positief.

De deelname aan nascholingen is sterk leraarafhankelijk. Nascholingen vormen geen vast onderdeel van het vakgroepoverleg, waardoor kansen blijven liggen om geleerde inzichten snel en efficiënt te verspreiden onder de collega's en te introduceren in de lessen.

3.1.1.4 Engels in tso tweede en derde graad (leerplannen 2012/024 en 2014/019)

Voldoet

In de derde graad is het onderwijsaanbod voldoende gericht op het verwerven van functionele taalvaardigheid. De evaluatie is voldoende representatief voor de leerplandoelen. De meerderheid van de leerlingen behaalt voldoende resultaten. In de tweede graad voldoen het aanbod van leerplandoelstellingen en de representativiteit van de evaluatie nipt. De leerbegeleiding ondersteunt het leerproces. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	Geleid door de vaststellingen van de diagnosetoets in het begin van de tweede graad hanteert de vakgroep de visie dat in de tweede graad vooral de kenniscomponent veel aandacht moet krijgen. De woordenschat en de grammatica worden aangebracht in luister- en leesteksten. De leerlingen krijgen voldoende de kans om in beperkte communicatiecontexten de kennis te oefenen, maar ze komen niet altijd tot een voldoende hergebruik ervan in communicatief-creatieve oefeningen. Het leren van kennis gaat dus nog niet voldoende hand in hand met het verwerven van de productieve taalvaardigheden. De leerlingen reflecteren wel over de taalphenomenen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De leerplandoelen voor luisteren en lezen worden in voldoende mate aangeboden. De moeilijkheidsgraad van de teksten en de vraagstelling stemmen overeen met het vereiste niveau. De meeste tekstsoorten komen aan bod. De spreekvaardigheid komt vooral aan bod bij het beantwoorden van vragen over beluisterde of gelezen teksten (ET 17) en bij het beschrijven van een ervaring (ET 20), maar het navertellen van teksten (ET 18) en het geven van een spontane mening (ET 19) komen te beperkt aan bod. De leerlingen oefenen de mondelinge interactie vooral tijdens het onderwijsleergesprek en door middel van dialogues. De schrijfvaardigheidstraining voldoet niet. Het aantal taaltaken die de leerlingen maken tijdens het schooljaar, is te beperkt.

In de derde graad is het onderwijs voldoende gericht op het verwerven van de vijf taalvaardigheden. Nagenoeg alle taaltaken komen aan bod op het vereiste verwerkingsniveau en bestrijken de voorgeschreven tekstsoorten. Het is positief dat de leerlingen zelfstandig kortverhalen en teksten over hun beroepsdomein lezen en verwerken. Het schriftelijk beschrijven van een gebeurtenis, ervaring of situatie (ET 28) blijft evenwel achterwege. De leerlingen schrijven ook argumentatieve teksten. Hiermee oefenen ze uitbreidingsdoelen. Er is aandacht voor de aansluiting bij de specificiteit van de studierichting. In het kader van de geïntegreerde proef stellen de leerlingen een brief op en maken ze een abstract van hun project. De kennis van grammatica en woordenschat is voldoende functioneel en geïntegreerd. Er is veel aandacht voor het reflecteren over taalstructuren.

Door middel van authentiek tekstmateriaal maken de leerlingen in beide graden voldoende kennis met cultuuruitingen en socio-culturele aspecten van de Engelstalige wereld. Ook het bijwonen van toneel- en filmvoorstellingen en de Londenreis dragen bij tot het verwerven van de interculturele competentie en van taalvaardigheid.

In beide graden spreken de leraren consequent de doeltaal. Dit bevordert het taalleren. Taalverwervingsstrategieën voor tekstbegrip komen voor in de vraagstelling bij het lezen en het begrijpend luisteren. Er wordt nog niet altijd gericht over gereflecteerd met de leerlingen. In de derde graad is er voor spreekvaardigheid aandacht voor taalleerstrategieën. Bij presentaties houden de leerlingen rekening met de kenmerken van een goede presentatie. Ze worden betrokken bij de beoordeling van hun medeleerlingen op basis van duidelijke criteria die aansluiten bij de taaltaak. Voor schrijfvaardigheid is het gebruik van een model en van gerichte criteria voor de tekstopbouw en de genreconventies nog geen veralgemeende praktijk. Ook het raadplegen van naslagwerken komt te weinig aan bod.

De leerlingen krijgen voldoende de kans om ondersteunende vakattitudes voor het leren van de taal te verwerven. In de tweede graad vormen de inspanning om begrijpend te luisteren en Engels te spreken tijdens de lessen deel uit van de evaluatie van het dagelijkse werk. Een gelijkgerichte aanpak van de reflectie over de vakattitudes op basis van transparante criteria ontbreekt nog in de vakgroep.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is gebaseerd op een combinatie van opdrachten en toetsen voor het dagelijks werk en twee examens per schooljaar. De vakgroep hanteert een verhouding van 50 % voor het dagelijks werk en 50 % voor de examens. De verdeling van de punten voor de examens werd afgesproken in de vakgroep en weerspiegelt globaal het communicatieve karakter van het leerplan. Voor het dagelijks werk waren er vorig schooljaar geen afspraken en was er geen verdeelsleutel bepaald. Doordat het dagelijks werk hoofdzakelijk bestond uit de beoordeling van de kenniscomponent kwam hierdoor het gewicht van de punten in de tweede graad veel te sterk te liggen op de kenniscomponent. In de derde graad waren de leerlingresultaten voor het dagelijks werk meer evenwichtig verspreid over de kennis en de vaardigheden. Dit schooljaar heeft de vakgroep voor het dagelijks werk een coëfficiënt afgesproken van 70 % voor de kenniscomponent en 30 % voor de vaardigheden. Deze verdeling strookt niet met het leerplanconcept dat de vaardigheden centraal stelt.

De evaluatie van de kenniscomponent in de tweede graad is problematisch omdat de vraagstelling niet duidelijk is voor de leerlingen. De positieve bedoeling van de leraar om de kennis te evalueren in communicatieve contexten ontaardt al te vaak in een voor de leerlingen onoverzichtelijke toetstechniek en lay-out. Hierdoor zien heel wat leerlingen het bos niet meer door de bomen en presteren ze minder goed. Dit heeft een belangrijke impact op de toetsresultaten.

Voor de tweede graad voldoet de evaluatie van de receptieve vaardigheden. De variatie in tekstsoorten is echter voor verbetering vatbaar. De evaluatie van de gespreksvaardigheid en de spreekvaardigheid dekt niet alle eindtermen. Het navertellen van een tekst (ET 18) en het geven van een spontane mening (ET 19) blijven achterwege. De evaluatie van de schrijfvaardigheid is niet representatief voor de leerplandoelen. Voor de examens is de toetstechniek niet valide. Een derde van de leerlingen was vorig jaar niet geslaagd op jaarbasis voor Engels. De leraren staan voor de uitdaging om de evaluatie evenwichtiger af te stemmen op de leerplandoelen en validiteit van de scoring te bewaken.

Voor de derde graad biedt de evaluatiepraktijk voldoende de mogelijkheid om het studiepeil van de leerlingen na te gaan. De bevraging van de kenniscomponent gebeurt functioneel in beperkte of ruime communicatieve contexten. De meeste taaltaken vervat in de leerplandoelstellingen, worden geëvalueerd. De evaluatie bij examens is evenwichtig verdeeld over de verschillende leerplancomponenten. Voor het dagelijks werk wordt de mondelinge interactie niet geëvalueerd. De meerderheid van de leerlingen slaagt op jaarbasis.

De evaluatie is over het algemeen transparant. De leerlingen weten wat ze moeten kennen en kunnen. Ze krijgen leerstofoverzichten en duidelijke uitleg over de wijze waarop ze bevraagd zullen worden. Op examens en toetsen wordt de puntenverdeling vermeld bij de vragen. Voor een aantal taaltaken gebruiken de leraren scorewijzers met criteria wat de objectiviteit van de beoordeling verbetert.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De vakgroep besteedt veel aandacht aan de leerbegeleiding. Een aantal preventieve maatregelen ondersteunen het leerproces. De leraren zijn sterk betrokken bij de leerlingen. De leerlingen worden aangemoedigd tot participatie. Er worden verder duidelijke afspraken gemaakt en er is aandacht voor het plannen via de agenda en de leerstofoverzichten. Paradoxaal in de tweede graad is evenwel dat, hoewel er aandacht is voor het welbevinden van de leerlingen, het sterke accent van het onderwijs op de kenniscomponent niet bevorderlijk is voor de positieve beleving van het taalleren.

De lessen worden meestal visueel ondersteund. Er is gerichte aandacht voor woordleerstrategieën op basis van een voorgestructureerd instrument. Bijkomende compendia en verbeterersleutels ondersteunen het leren. De vakgroep hanteert een duidelijk dyslexiebeleid. Toetsen en taken geven aanleiding tot gerichte feedback door middel van klassikale en/of individuele bespreking.

Het begeleid zelfstandig werken en leren komt beperkt aan bod. De vakgroep heeft hierover geen afspraken gemaakt. Ook de binnenklasdifferentiatie heeft nog weinig ingang gevonden. De leerlingennotities worden niet altijd zorgvuldig ingevuld door de leerlingen. Een grondigere opvolging is hier aan de orde.

De leraren nemen in het algemeen de verantwoordelijkheid op voor het bijwerken van leerlingen naar aanleiding van zwakke resultaten. De leraren registreren nauwkeurig in het leerlingvolgsysteem welke leerlingen remediëring volgen en welke onderwerpen aan bod kwamen. Bij klassenraden wordt deze informatie ook efficiënt gebruikt.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De infrastructuur en uitrusting voldoen. Er zijn voldoende projectiemogelijkheden. In sommige lokalen is er ook decoratie met verwijzing naar de Engelstalige cultuur en zijn er didactische posters. In de tweede graad wordt ICT vooral geïntegreerd om de lessen visueel te ondersteunen. In de derde graad gebruiken de leerlingen ook toepassingssoftware om schrijfp opdrachten uit te voeren en voeren ze een aantal zoekopdrachten uit. ICT wordt weinig ingezet ter ondersteuning van de remediëring van kennis of vaardigheden. Het computerlokaal is (te) beperkt beschikbaar. De aankoop van leesboekjes en tekenverhalen staat op stapel. Voor de derde graad zijn er te weinig mogelijkheden om (elektronische) woordenboeken te raadplegen.

Rapporteringspraktijk

*Leerondersteunend
Transparantie*

De school besteedt heel wat aandacht aan het informeren van de leerlingen en de ouders over de leerprestaties door middel van de rapporten en de oudercontacten. De ouders kunnen de leervorderingen opvolgen op het elektronisch platform.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Het vakgroepoverleg draagt bij tot de kwaliteit van het onderwijs. De vakgroep maakt een aantal inhoudelijke en praktische afspraken. Aansluitend bij de prioriteiten op schoolniveau maakt de vakgroep nu werk van het betrekken van de leerlingen bij de evaluatie door zelfevaluatie en peerevaluatie. In de tweede graad vormt het leerplan nog te weinig het uitgangspunt van de onderwijs- en vooral de evaluatiepraktijk. De vakgroep reflecteert nog niet genoeg over de onderwijs- en evaluatiepraktijk op basis van de leerlingenresultaten.

3.1.1.5 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Autotechnieken (leerplan 2011/021).

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden nipt gehaald. Goed uitgeruste werkplaatsen ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod Het aanbod bevat de meeste leerplandoelstellingen. De verdeling ervan over de twee leerjaren is evenwichtig. Het theoretisch aanbod is vooral leerboekgestuurd en is daardoor slechts deels afgestemd op het leerplan. Het aanbod wisselt in diepgang: bepaalde doelstellingen krijgen veel meer aandacht dan bedoeld in het leerplan.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het stagedossier beantwoordt vormelijk aan de regelgeving inzake leerlingenstage. Het leerplan legt geen expliciete stagedoelstellingen op en verwijst hiervoor naar de praktische doelstellingen. De door de school opgemaakte stageactiviteitenlijst beantwoordt aan die visie. Niet alle dossiers blijken volledig, waardoor de school de uitgevoerde activiteiten enkel kan nagaan via het logboek. Uit het onderzoek blijkt dat sommige leerlingen handelingen uitvoeren die niet in de stageactiviteitenlijst staan en die zich situeren beneden het beheersingsniveau van de studierichting. Evaluatie van de stagebedrijven is noodzakelijk om dat te voorkomen.

De gekozen onderwerpen van de geïntegreerde proef sluiten voldoende aan bij het beheersingsniveau van de studierichting.

De school kan slechts deels aantonen dat alle praktisch gerichte doelstellingen aan bod komen. Ze legt een lijst voor met de uit te voeren opdrachten. Ze beschikt niet over alle gegevens die aantonen dat de leerlingen de leerplandoelstellingen aangereikt kregen. Er zijn met name heel weinig verslagen voorgelegd met betrekking tot het rollend gedeelte. Uit het onderzoek blijkt dat de leerlingen wel voldoende oefenden op het uitvoeren van allerlei metingen, o.a. in functie van foutenanalyse en herstelling of afregeling.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende en up-to-date oefenmateriaal voor alle leerlingen. De uitrusting voldoet en ondersteunt de leerplanrealisatie ruimschoots en wordt doelgericht ingezet. Het gebruik van ICT is vooral gericht op het opzoeken van data in functie van onderhoud en herstelling van voertuigen. Er zijn voldoende computers ter beschikking waarop steeds geactualiseerde software geïnstalleerd is.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De school legt een aantal taken en toetsen voor. Net zoals de examens zijn ze afgestemd op het leerboek, niet op het leerplan. Bij gebrek aan duidelijke en zinvolle criteria is de evaluatie niet transparant wat de te behalen scores betreft. Dat verklaart waarom de cijfers voor praktische uitvoeringen, genoteerd in het puntenboek, niet gestaafd kunnen worden. Over de onderlinge weging van de vraagstelling is soms onvoldoende nagedacht waardoor in dat geval meer gewicht gaat naar minder belangrijker vragen. Bij de beoordeling van vakattitudes valt op dat ze onderling even belangrijk ingeschaald zijn, maar ook hier zijn er geen duidelijke criteria.

De evaluatie van de stagedoelstellingen gebeurt onder andere door de stagegever voor wat betreft de vakattitudes. De zelfevaluatie door de leerling geeft een zicht op de via de stage bereikte leerplandoelstellingen. De vertaling van beide evaluaties in cijfers ligt niet vast in criteria. Daardoor is deze evaluatie niet transparant. De beoordeling van het dossier 'an sich' en een eventuele remediëring in die context, is de taak van de vakgroep Nederlands. Ook hier ontbreken de nodige criteria om de scores te verantwoorden. Datzelfde geldt ook voor de doelstellingen bereikt via de geïntegreerde proef. De verantwoording van de weging tussen de verschillende onderdelen wordt niet aangetoond door de vakgroep. Het blijft gissen op welke onderdelen van de proef de leerlingen goed scoorden of op dewelke zij de mist zijn ingegaan.

Leerbegeleiding De vakkencultuur is nog steeds de norm bij het lesgeven. De school moedigt het projectmatig werken aan via het vakgroepoverleg, echter zonder gevolg.

Preventief Leerlingen leggen moeilijker het verband tussen theorie en praktijk naarmate de tijd ertussen groter wordt. Dat blijkt uit de observatie tijdens de praktijklessen.

Curatief

De opdrachten voor de praktische oefeningen zijn onvoldoende uitgewerkt en worden mondeling verstrekt aan de leerlingen. Leerlingen beschikken niet over een sjabloon om een verslag op te bouwen. In de verslagen ontbreekt de opgave en beperkt de verslaggeving zich tot een werkgang en het besluit.

Het cursusmateriaal is gestructureerd en bevat heel wat niet leerplangerelateerde leerstof.

De uitvoering van de geïntegreerde proef verloopt volgens een strikte planning en is goed opgevolgd.

Leerlingen krijgen bijsturing via gerichte feedback tijdens de praktische uitvoeringen en de realisatie van de geïntegreerde proef.

In het algemeen besteedt de school te weinig aandacht aan correct taalgebruik bij het evalueren van taken, toetsen en de verslaggeving met betrekking tot benaming van gereedschappen of onderdelen,...

Deskundigheidsbevordering De vakgroep overlegt geregeld, zij het meestal over praktische aangelegenheden. De vakgroep heeft nog geen initiatief genomen om projecten uit te werken. Op pedagogisch vlak blijft het vakoverleg beperkt tot een verdeling van de leerplandoelstellingen over de twee leerjaren en over de leraren.

Overleg

Vorming

In de zomervakantie volgen de leden van de vakgroep jaarlijks een vakgerichte nascholing. De school legt de attesten voor. De vertaling van de opgedane kennis naar de lespraktijk is niet zichtbaar.

3.1.1.6 Specifiek gedeelte in tso tweede graad in de studierichting Elektrotechnieken (leerplannen 2015/022, 2007/040 en 2002/097)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is nagenoeg volledig en volgt het concept van het leerplan. De evaluatiepraktijk voldoet nipt. De uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren bieden vele leerplandoelstellingen op het verwachte beheersingsniveau aan. Daarbij hebben ze er oog voor dat de praktijk dient als ondersteuning voor de theorie. Dit komt vooral tot uiting in de praktijkbundels en de tekenlessen, waar leerlingen de schema's tekenen die ze in de praktijk realiseren. Uit de theoretische bundels blijkt de geïntegreerde aanpak minder, omdat de leraren daar vooral het aangekocht lesmateriaal volgen. Het leerplan stelt voor een aantal leerplandoelstellingen een onderzoekend leerproces voorop ('proefondervindelijk vaststellen', 'afleiden uit/door metingen'). Niettegenstaande de leraren hiervoor beschikken over goed uitgewerkte proevenbundels en de vereiste didactische opstellingen, opteren ze voor een theoretische behandeling. Hierdoor verloopt het leerproces niet op het voorgeschreven beheersingsniveau. Af en toe komen praktische competenties louter theoretisch aan bod zoals het maken van doorboringen en nissen, het dichten van sleuven, het plaatsen en bevestigen van inbouwdozen. De vakgroep is zich hiervan bewust en beschikt sinds kort over een oefenmuur waarop de leerlingen deze vaardigheden in de praktijk inoefenen. Enkele leerplandoelstellingen, zoals het werken met gepantserde kabels, biedt de school nog niet aan omdat ze niet beschikt over het vereiste materiaal en gereedschap. De vakgroep is zich hiervan bewust en plant in overleg met de technisch adviseur een oplossing.
---	--

Bij de praktische vorming vertrekt het leerproces van goed uitgewerkte opdrachtenbundels. Deze zijn projectmatig uitgewerkt en integreren theorie waar nodig. De bundels zijn opgebouwd volgens een logische leerlijn, waarbij de oefeningen complexer worden naarmate de leerling vordert doorheen de graad.

De leraren besteden tijdens de lessen en in het cursusmateriaal aandacht aan veiligheid. Uit het onderzoek blijkt dat vele, maar niet alle, leerlingen daarmee bezig zijn. De leraren voorzien een meer diepgaande behandeling ervan, om alle leerlingen te doordringen van het belang ervan.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie van de praktijkopdrachten gebeurt aan de hand van een evaluatieschema in de opdrachtenbundel. Hierbij evalueren de leraren de leerlingen aan de hand van een tiental gedgekozen, vakgerelateerde criteria. Deze zijn meetbaar en waarneembaar geformuleerd. Leraren voorzien tevens ruimte voor zelfevaluatie door de leerlingen.

De evaluatie van de theoretische leerplandoelstellingen is gebaseerd op toetsen, taken, huistaken en examens. Het onderzoek ervan toont aan dat deze over het algemeen genomen nipt voldoen aan de kwaliteitsvereisten. Meestal vermelden de leraren de puntenverdeling per vraag, wat de transparantie ten goede komt. De validiteit voldoet, maar staat onder druk. Vele vragen zijn enkel gericht op feitenreproductie waar het leerplan om toelichtingen, omschrijvingen en verklaringen vraagt. Ook het evenwicht tussen de vragen is niet steeds zuiver. Zo wordt het gewicht van een vraag vaak bepaald door het aantal te geven (deel)antwoorden in plaats van door het belang van de bevraagde leerplandoelstelling in het geheel van de vorming. Onduidelijke vragen en meervoudige vraagstellingen met complexe bewoordingen maken het extra moeilijk voor een leerling om de verwachte antwoorden te geven. De kwaliteit van de verbeteringen is meestal van die aard dat de leraar deze kan gebruiken om het leerproces van de leerlingen te ondersteunen.

Voor een beperkt deel van de meer theoretische vorming voldoet de evaluatie aan geen van de kwaliteitsvereisten. Tijdens het onderzoek toonden de betrokkenen en de directeur de nodige inzichten, engagementen en kennis om deze situatie zelfstandig recht te zetten.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Er heerst een positieve en collegiale sfeer tijdens de lessen. Leerlingen overleggen vlot onderling en met hun leraar. Ze hebben hierbij aandacht voor het correct gebruik van de vaktaal.

De studierichting kende recent een vrij grote late instroom. Deze nieuwe leerlingen kregen een mentor-leerling toegewezen die hen helpt in het verwerven van de benodigde competenties. De opvolging hiervan door de leraar gebeurt niet structureel, hoewel dit vereist is om het leerproces van de nieuwe leerlingen te kunnen (bij)sturen. Alle leerlingen hebben de mogelijkheid om buiten de lessen extra uitleg te krijgen. De vakgroep organiseert niet structureel remediërings-/inhaalmomenten voor de praktijkopdrachten. Dit gebeurt vraaggestuurd wanneer een leerling hier nood aan heeft.

De leraren zijn zeer begaan met het welbevinden van hun leerlingen. Eventuele (signalen rond ontluikende) problemen registreren ze consequent in het elektronisch leerlingvolg- en rapportensysteem. Dit laat de opvoeders en het CLB toe om snel en gepast een ondersteuningsaanbod te doen naar de leerlingen toe.

De leraren maken gebruik van leerboeken en eigengemaakt cursusmateriaal. Het eigengemaakte materiaal is meestal goed afgestemd op het voorgeschreven beheersingsniveau en op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Theorie vormt meestal de ondersteuning voor de praktijk. Het taalgebruik is aangepast aan het beheersingsniveau van de leerlingen en het uitgebreid gebruik van afbeeldingen ondersteunt hen in het verwerven van de vaktaal. Af en toe komen onderwerpen te diepgaand aan bod, waardoor de moeilijkheidsgraad ervan niet is afgestemd op de studierichting. Waar het aangekochte materiaal gebruikt wordt, vormt dit de leidraad van het leerproces in plaats van het leerplan. Theorie komt dan teveel op zichzelf staan. Leraren benutten dan hun proevenbundels en didactische opstellingen weinig tot niet. Hierdoor laten ze kansen liggen om vanuit waarnemingen, verschijnselen en metingen de theorie samen met de leerlingen op te bouwen op een beklijvende en anschouwelijke manier.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De leraren beschikken over de meeste uitrusting en materialen om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren. De praktijkruimte is overzichtelijk en ordelijk ingedeeld. Elke leerling heeft een werkruimte waarin hij zijn praktijkopdrachten realiseert. De afdeling beschikt op de school over een didactisch appartement waar de leerlingen in een realistische context aan een residentiële installatie werken.

Voor de behandeling van doelstellingen inzake tekenen, maken de leraren gebruik van computers in een apart tekenlokaal. Leerlingen leren er werken met een CAD-programma. Het gebruikte programma is vooral een grafisch tekenprogramma. De school plant de aankoop van een pakket gericht op het vakdomein elektriciteit, om de leerlingen tekenvaardigheden bij te brengen die nauwer aansluiten op de arbeidsmarkt. In het praktijklokaal staan geen computers. Wanneer de leraren praktijk en theorie verder integreren, kan hier een knelpunt ontstaan.

De leraren stimuleren de kostenbewustheid van de leerlingen door afvalarm te werken en materiaal te hergebruiken. De spaarzaamheid leidt echter soms tot het gebruik van onvoldoende veilig gereedschap (niet-geïsoleerde schroevendraaiers) door de leerlingen, wat haaks staat op de principes van veilig werken.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Alle leraren elektriciteit in de school werken samen in de vakgroep elektriciteit. Dit maakt een vlotte transfert van waardevolle ontwikkelingen tussen studierichtingen en graden mogelijk. De vakgroep structureert zijn werking met een agenda en een duidelijk verslag van de vergaderingen. Daarbij komen zowel organisatorische als pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod. Leraren overleggen ook frequent informeel, de sfeer binnen de vakgroep is collegiaal en positief.

De deelname aan nascholingen is sterk leraarafhankelijk. Nascholingen vormen geen vast onderdeel van het vakgroepoverleg, waardoor kansen blijven liggen om geleerde inzichten snel en efficiënt te verspreiden onder de collega's en te introduceren in de lessen.

3.1.1.7 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Multimedia (leerplan 2010/042).

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet qua aanbod en qua afstemming op het beheersingsniveau van de studierichting. Een degelijke leerbegeleiding en een moderne, adequaat ingezette uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod De meeste leerplandoelstellingen zijn aangeboden en voldoende afgestemd op het beheersingsniveau van de studierichting. De spreiding ervan over de twee leerjaren gebeurde in overleg binnen de vakgroep. In die planning valt op dat heel wat tijd voorzien is voor webdesign, ondanks het beperkt aantal hierover handelende doelstellingen. De vakgroep besteedt voldoende aandacht aan de persoonlijke en professionele competenties. Het zichzelf uitdrukken aan de hand van beeld, muziek, drama of media is nog een werkpunt.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De opdracht voor de geïntegreerde proef beantwoordt aan het beheersingsniveau van de studierichting. Veel lestijd gaat naar het uitwerken ervan, wat niet strookt met de visie dat leerlingen een opdracht geheel zelfstandig tot een goed einde moeten kunnen brengen.

De stage is ingericht conform de regelgeving en is afgestemd op het beheersingsniveau van de studierichting.

Uitrusting De leerlingen beschikken over voldoende computers en de nodige software om de opdrachten kwaliteitsvol uit te werken. Voor het gedeelte beeldverwerking is een fototoestel en camera aanwezig. De school levert voldoende inspanning om accuraat in te spelen op de snel evoluerende mediawereld. Zo is recent een modem geïnstalleerd die de leerlingen toelaat de zelf ontworpen apps uit te testen. Het gebruik van het professionele materiaal (o.a. doeken en belichtingsschermen) dat eigendom is van het volwassenenonderwijs is een mogelijke mooie aanvulling.

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelstellingen, maar vertoont nog enkele hiaten.

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatie van de praktische oefeningen is onvoldoende transparant. Aan elke oefening is een evaluatieformulier gekoppeld met een puntenverdeling en ruimte voor feedback, gegeven door zowel de leraar als de leerling (peerevaluatie). De evaluatie is een mix van vakattitudes en verworven praktische vaardigheden waarbij de puntenverdeling niet gestaafd is door criteria.

De puntenverdeling voor de examens, de taken en de toetsen staat op het toetsenblad. Ook hier zijn de criteria niet vooraf gekend door de leerling. Soms gaat meer gewicht naar minder belangrijker vragen.

De puntenverdeling voor de geïntegreerde proef is weinig transparant. De school toont niet aan hoe de samenstelling van de punten gebeurt en of daar criteria voor geformuleerd zijn.

De evaluatie van de stage is afgestemd op de te bereiken doelstellingen vermeld in de stageactiviteitenlijst.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De cursussen zijn zorgvuldig samengesteld in functie van de te realiseren leerplandoelstellingen. Het gebruik van invuldidactiek staat haaks op het aanleren van een kwaliteitsvolle studiemethode ter voorbereiding van het vervolgonderwijs. De leerlingen leren werken met diverse softwareprogramma's voor het ontwerpen en realiseren van de opdrachten. De opdrachten zijn klaar en duidelijk uitgewerkt. De leerlingen vinden het cursusmateriaal en de oefeningen steeds terug op het elektronisch platform. De leerlingen worden tijdens de lessen zeer goed begeleid. De vakgroep neemt de coachende rol succesvol ter harte. Groepswerk stimuleert leerlingen om kritischer naar de oplossingen te kijken. De geïntegreerde proef verloopt volgens een vooraf opgelegde planning die eveneens geafficheerd hangt in het klaslokaal.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Door voldoende overleg binnen de vakgroep verloopt de organisatie van het schooljaar vlot. De verslagen bevatten sporadisch pedagogische onderwerpen. De gevolgde nascholing staat steeds in functie van het brengen van vernieuwende technieken op de klasvloer en dat is merkbaar in de steeds aangepaste leerlingopdrachten.

3.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet niet

De school streeft in onvoldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid Doelgerichtheid	De visie en planning voldoen nipt. Er zijn hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen. Wegens de vele directiewissels sinds de laatste doorlichting was de VOET-werking niet prioritair voor het beleid. Begin dit schooljaar stelde de directie een coördinator aan die sindsdien al een aantal initiatieven nam om de VOET-werking nieuw leven in te blazen. De school heeft recent een visie uitgewerkt, maar deze is nog niet gevalideerd door het personeel. Om een coherent aanbod uit te werken, nam de school kennis van de VOET bereikt door de leerlingen die instromen vanuit de middenschool in Ninove, het grootste deel van hun leerlingenpopulatie. Via door de school uitgevoerde steekproeven met betrekking tot de contexten in de focus heeft ze zicht op enkele hiaten waarvoor ze acties opzet. Nog niet alle acties zijn geformuleerd in concrete doelstellingen.
Ondersteuning	Er is een organisatiestructuur die weinig adequaat functioneert. De organisatie van het aanbod van de VOET zit in een opstartfase. De school heeft er nog geen volledig beeld van. Ze beschikt over een nog onvolledige inventaris op basis van de leerplannen op het elektronisch platform, de oplistings van de intra- en extramurale activiteiten buiten de reguliere lessen en recente steekproeven. De school erkent dat ze nog een weg te gaan heeft om de VOET-werking te optimaliseren.

Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch en leidt slechts uitzonderlijk tot bijsturingen. De school voerde een evaluatie uit van de VOET-werking op beleidsniveau. Daardoor kent ze haar knelpunten op dat vlak en stelt ze er actieplannen voor op. Ze denkt erover na hoe ze een systematische evaluatiecyclus kan opzetten zowel op beleids- als uitvoeringsniveau. Op vlak van de uitvoering is naar aanleiding van de doorlichting een steekproef gehouden voor de contexten in de focus. De school wil deze steekproeven uitbreiden naar de andere contexten om haar werking onderbouwd aan te sturen.
Ontwikkeling	Er zijn geen of onvoldoende professionaliseringsinitiatieven. De directie organiseert geen verplichte vorming voor leraren. Ze dringt er wel op aan om de VOET in de vakgroepen te bespreken. Door het vrijblijvend karakter van de vraag geven niet alle vakgroepen er gevolg aan.
Uitvoering Mentale gezondheid	Ongeveer de helft van de eindtermen wordt met voldoende diepgang nagestreefd. Uit de steekproef blijkt dat het aanbod van een aantal VOET in verband met mentale gezondheid goed aangebracht worden. Echter te weinig initiatieven focussen op mentale gezondheid, met name op het vlak van omgaan met de eigen ontwikkeling en relaties. De geïntegreerde werkperiode (GWP) speelt in op situaties in verband met mentale gezondheid. Zo wordt de relatiekloof tussen bso en tso kleiner. Dat blijkt uit de evaluatie van de GWP. De activiteit is beperkt tot de tweede graad en bereikt niet alle leerlingen, bijvoorbeeld niet de zij-instromers in de derde graad.
Socioculturele samenleving	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De thema's voor toneelstukken zijn zorgvuldig uitgekozen en spelen in op de actualiteit (omgaan met diversiteit en cultuur). Verder zijn er diverse stadsbezoeken, het werken aan herinneringseducatie en de week van de Franse film. Bij deze activiteiten zijn alle leerlingen betrokken.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De preventieadviseur van de provincie Oost-Vlaanderen ondersteunt de lokale preventiemedewerker op een voortreffelijke wijze. Hij faciliteert het welzijnsbeleid onder andere door het aanleveren van informatie, het geven van advies en het ter beschikking stellen van checklists. Zelf stelt hij actieplannen op en volgt die op via een databank.

De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruikmaakt van risicoanalyses en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van het personeel. Uit de controles en adviezen van externe controlediensten en de externe dienst blijken er enkele tekorten. De instelling neemt alle opgemerkte tekorten op in de actieplannen en de taakstellingen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet, doelgericht, met een duidelijk beeld van de kostprijs en de zekerheid over het vereiste budget.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja

• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De visie op de evaluatiepraktijk evolueerde de afgelopen jaren naar aanleiding van initiatieven van de vakgroepen. Momenteel herwerkt de school ze opnieuw om beter aan te sluiten op de maatschappelijke verwachtingen die aan onderwijs worden gesteld. Zo legt de school bijvoorbeeld de klemtoon op competentieverwerving en -ontwikkeling in plaats van op loutere kennisreproductie. De huidige visie houdt het midden tussen actuele onderwijstendensen en voorkeuren van het schoolteam. Dit vindt de directie belangrijk om het personeel betrokken te houden.

Uit de visie blijkt dat de school de leerlingen centraal plaatst. Ze beoogt via de evaluatie een goed beeld op de leerling, zijn mogelijkheden en interesses te krijgen. Daarmee wil ze een studieloopbaan uittekenen die zonder schoolse vertraging leidt naar een diploma secundair onderwijs. Een transparante communicatie over het evaluatiebeleid moet ervoor zorgen dat de leerlingen en hun ouders betrokken zijn bij het onderwijsproces. Hedendaagse vormen van evaluatie vormen een belangrijk onderdeel van de visie. Zo is er bijvoorbeeld aandacht voor het betrekken van de leerling in zijn eigen leerproces via zelfevaluatie.

De school hecht veel belang aan een goede oriëntering van de leerlingen naar een gepaste studierichting. Daarom houden de klassenraden nauwkeurig in de gaten of de leerlingen in een voor hen gepaste studierichting zitten op basis van de evaluatiegegevens van de eerste maanden van het schooljaar en voeren ze heroriënteringen door indien nodig.

De evaluatiepraktijk is momenteel vooral sterk uitgewerkt op school- en beleidsniveau alsook in een aantal organisatorische afspraken. Zo bepaalt de school de verhoudingen dagelijks werk en examens, het aantal examen- en rapportmomenten en het gewicht van de algemene, technische en praktische vakken. Ook omtrent de evaluatie van de gip en de stage reikt de school een afsprakenkader aan. De evaluatiepraktijk is nog niet sterk uitgewerkt op klasniveau. De leerplangerichtheid van de evaluaties, de kwaliteit ervan en de gelijkgerichtheid tussen leraren is de verantwoordelijkheid van de vakgroepen en de individuele leraren. Duidelijke verwachtingen hieromtrent formuleerde de school nog niet. Het gebruik van criteria om de objectiviteit te bewaken en gelijkgerichtheid te bevorderen is vakgroep- en leraarafhankelijk waardoor sterke kwaliteitsverschillen optreden.

Tijdens de deliberaties bespreekt de klassenraad elke leerling individueel,

rekening houdend met zijn mogelijkheden en beperkingen, met het oog op het uittekenen van een zo passend mogelijke schoolloopbaan. Ze laat zich in haar werking niet beperken door stringente deliberatiecriteria. De klassenraad wil steeds het meest prospectieve attest voorstellen. De resultaten van de gip en de stage vullen de resultaten op vakniveau aan en zijn belangrijke elementen bij de eindbeslissing.

Ondersteuning De schoolleiding en de pedagogische raad spelen een centrale rol in de evaluatiepraktijk. Ze ontwikkelen samen de visie en vertalen deze naar de leraren. Leerlingen en ouders informeert de school via het schoolreglement. Doorheen het schooljaar verloopt de communicatie over de schoolse vorderingen op een gestructureerde en transparante manier via de periodieke rapporten, de oudercontacten en het elektronisch leerlingvolg- en rapportensysteem.

De schoolleiding betreft de leraren bij de visieontwikkeling via inspraakorganen, teksten en besprekingen op personeelsvergaderingen.

Omtrent de evaluatiegegevens verwacht de directie dat alle leraren elk tekort toelichten en een gepaste remediëring opzetten. De toelichtingen kunnen motivationeel van aard zijn of vakinhoudelijk. In het eerste geval blijven er kansen liggen om het leerproces van de leerlingen structureel te ondersteunen via de rapporten. Ook inzake de remediëring ligt de verantwoordelijkheid bij de individuele leraar. De school verwacht enkel dat ze geregistreerd wordt als input voor de klassenraden.

Om vlot met de evaluatiegegevens en remediëringsinitiatieven te kunnen omgaan, introduceerde de school een elektronisch leerlingvolg- en rapportensysteem. Het systeem voorziet in vooraf ontworpen puntensjablonen waar de schoolafspraken over puntenverdelingen en gewichten in verwerkt zijn. Hiermee wil de directie bewerkstelligen dat deze afspraken schoolbreed gevolgd worden.

Ook de deliberatiepraktijk ondersteunt de school met heldere afspraken, duidelijk afgebakende rollen en procedures. De directie bewaakt daarbij dat de procedure geen doel op zich wordt en dat elke leerling voldoende diepgaand aan bod komt. Zowel in de tweede als de derde graad verloopt de adviesverlening transparant en maakt ze deel uit van de studiebegeleiding.

Doeltreffendheid Omdat de visie nog in volle ontwikkeling is, evalueerde de school de doeltreffendheid ervan nog niet. Uit het onderzoek blijkt dat de school vooral voorziet in afspraken op organisatorisch vlak. Toch zijn deze niet allemaal afgestemd op de gemaakte beleidskeuzes. Bijsturingen in de gehanteerde systemen gebeuren niet steeds op basis van onderzoek, waardoor persoonlijke voorkeuren van personeelsleden soms te zwaar gaan doorwegen.

Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de evaluatiepraktijk op het inhoudelijk vlak ook aan het begin van een belangrijk ontwikkelproces staat. De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke kwaliteit ligt bij de individuele leraren. De directie formuleert nog geen kwaliteitsverwachtingen waaraan de evaluaties dienen te voldoen. Uit het onderzoek op vakniveau blijkt dat de evaluatiekwaliteit sterk verschilt tussen leraren. Vaak voldoen de evaluaties niet aan een of meerdere van de kwaliteitsvereisten. Zo zijn ze vaak onvoldoende leerplangericht en is de evaluatie van kennis en vaardigheden niet voldoende evenwichtig en samenhangend. De verbeteringen vertonen soms ontoelaatbare slordigheden waardoor de toegekende punten geen goede weergave zijn van de leervorderingen van de leerling en niet kunnen leiden tot kwalitatieve feedback daarover.

Uit het onderzoek blijkt eveneens dat de sterke organisatorische ondersteuning de leraren helpt, maar de afwezigheid van opvolging en aansturing vanuit de directe te veel ruimte laat. Zo wordt in sommige studierichtingen de afgesproken verhouding tussen theorie en praktijk scheef getrokken, doordat in het praktische vak structureel en veelvuldig theoretische doelstellingen geëvalueerd worden. Ook mist de directie een globaal zicht op de evaluatiekwaliteit en de professionaliseringsnoden van haar leraren. Deze noden situeren zich bijvoorbeeld op het vlak van een valide vraagstelling, de formulering van eenduidige vragen, de afstemming van de evaluaties op de leerplandoelstellingen en het daarin vervatte beheersingsniveau alsook in de omgang met de verhouding tussen kennis en vaardigheden of met ongelukkige rekenfouten wanneer een leerling wel de juiste formules toepaste.

Vanuit haar visie is de directie zich bewust van het belang van een goede evaluatiepraktijk om tot een kwalitatieve en succesvolle schoolloopbaan te kunnen komen. In een eerste stap naar een verhoging van de validiteit van de examens, vroeg ze aan haar leraren om de bevraagde leerplandoelstellingen op de evaluaties te vermelden. Ook wil de directie de vakgroepen een grotere rol laten spelen in de evaluatiepraktijk met het oog op kwaliteitsverhoging onder meer door ze collegiaal examens te laten opstellen of screenen.

In haar visie kiest de school bewust voor hedendaagse vormen van evaluatie. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat vele leraren meer aansturing nodig hebben om te komen tot competentiegericht evalueren. Zelfevaluatie begint voorzichtig zijn ingang te vinden, maar heel wat leraren zijn er nog onzeker in. Ze voelen zich ondersteund door de directie, maar geven aan nood te hebben aan professionalisering ter zake.

Ontwikkeling De directie wil de kwaliteit van de evaluatiepraktijk sterk verhogen. Als eerste stap wil ze de leerplannen meer op de voorgrond brengen. Ze ziet op korte termijn ook de vakgroepen een prominentere rol spelen in de kwaliteitsbewaking, om bijvoorbeeld vormen van collegiaal leren te introduceren. Ze verwacht terecht dat vele leraren extra inhoudelijke ondersteuning nodig zullen hebben om de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te kunnen verhogen. Ze houdt hier in haar nascholingsplan en -initiatieven al rekening mee.

De directie wil tevens alle verschillende initiatieven die binnen de leerlingenbegeleiding genomen worden, samenbrengen in het elektronisch leerlingvolg- en rapportensysteem. Alle leraren en de delibererende klassenraad krijgen dan een beter zicht op de ondersteuningsnoden, waarmee ze in hun evaluaties en beraadslagingen meer rekening kunnen houden. Vanuit dit volledige overzicht wil de directie een zicht krijgen op de efficiëntie van de geboden remediëring en hun verband met de evaluatieresultaten, om op basis daarvan de doeltreffendheid van het leerproces en de remediëringsinitiatieven te maximaliseren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Sinds de vorige doorlichting kende het Provinciaal Technisch Instituut van Ninove meerdere directiewissels. Het algemeen beleid werd hierdoor vanuit verschillende invalshoeken benaderd. Het ontbreken van continuïteit zowel op beleidsvlak als bij de onderwijskundige processen, hypothekeerde gedeeltelijk de dagelijkse werking van de school. De waarnemende directeur die is aangesteld sinds februari 2016, streeft naar een nieuwe dynamische aanpak waarbij de betrokkenheid van en de gedragenheid door het personeel een centrale plaats innemen. De belangrijke uitdagingen voor de school zijn opgenomen in het beleidsplan en het schoolwerkplan.

Het recent gevormde directieteam bestaat uit de directeur en de technisch adviseur-coördinator (TAC). Ze staan samen in voor het dagelijks verloop van de schoolwerking. De leraren van de basisvorming krijgen ondersteuning van de directeur. De TAC begeleidt de leraren van de technische vorming en volgt BVH op. De school doet ook een beroep op een halftijdse TAC van de Middenschool voor de materiële ondersteuning in de werkplaatsen. Het directieteam krijgt assistentie van tal van medewerkers. Het beleid herwerkt momenteel de gedateerde functiebeschrijvingen.

Het algemeen beleid kenmerkt zich door haar ondersteunende rol en ontwikkelingsdynamiek om vernieuwing binnen de organisatie mogelijk te maken. De directeur implementeert het personeelsbeleid op een pragmatische manier om het welbevinden van het lerarenteam te verbeteren. De samenwerking met andere scholen en externe partners verloopt constructief.

De schoolleiding overlegt regelmatig om de dagelijkse werking en de gedeelde verantwoordelijkheden te bespreken. Beide directieleden expliciteren hun taakinvulling tijdens de vakvergaderingen en tijdens de vele informele en formele overlegmomenten. Om de vakgroepwerking te optimaliseren reikt de directie suggestief gespreksthema's aan. De bevordering van de gelijkgerichtheid en het reflecteren over de leerplanrealisatie bij alle vakken, blijven werkpunten. De directie is steeds betrokken bij de klassenraden om het curriculum van de leerlingen goed te kunnen volgen.

Tijdens de doorlichting stelde de onderwijsinspectie vast dat de school beschikt over een goed beleidsvoerend vermogen en een geëngageerd personeelsteam.

Visieontwikkeling De school kenmerkt zich als een domeinschool in nijverheidstechnieken met aandacht voor vernieuwend technisch onderwijs. Ze wil zich meer profileren als een STEM-school (Science, Technology, Engineering, Mathematics). Het reeds bestaande aanbod en de goede uitrusting onderbouwen deze keuze. Er heerst een cultuur waarbij iedereen respectvol omgaat met elkaar. De leerlingen staan centraal en er is oog voor zijn/haar talenten. Ze krijgen kansen om zich te ontplooien.

In haar visie stelt het schoolbeleid innovatie voorop om op een efficiënte manier in te spelen op de toekomstige trends. Streven naar kwaliteitsverbetering is een belangrijk uitgangspunt voor het goed functioneren van de school. De directeur benadrukt deze visie en wil het invoeren van hedendaagse technologieën en nieuwe onderwijskundige inzichten in de lespraktijk stimuleren. Een gedeelde bestuurlijke en pedagogische functie ziet hij als een mogelijke optie.

De fundamenten van deze vernieuwingen zijn geconcretiseerd in het beleidsplan 2016-2019 dat nog in volle ontwikkeling is en een houvast moet bieden op lange termijn. Het bevat enkele prioriteiten die niet alleen de algemene werking van de school moeten verbeteren, maar ook de lespraktijk tot op klasniveau. Het beleidsplan dat het schoolwerkplan in de toekomst vervangt, schenkt aandacht aan de vormgeving van het beleid, de ontwikkeling van het zorgbeleid en het talenbeleid, de concretisering van het kwaliteitsbeleid en het verbeteren van de leerplanrealisatie en het evaluatiebeleid.

Besluitvorming De directie streeft naar een participatief beleid om de motivatie van alle personeelsleden te verhogen. Om de schoolvisie doelgerichter uit te stippelen, is een vertegenwoordiging van de afdelingen bij de overlegmomenten, een cruciaal uitgangspunt van het beleid.

De school beschikt over de decretaal verplichte participatieorganen die functioneren volgens de hen toegekende bevoegdheden. Daarnaast zijn er verschillende vergaderingen van het directieteam met diverse interne en externe actoren om beslissingen vorm te geven.

Naar aanleiding van enkele verwikkelingen uit het verleden werd in 2015 een 'denktank' met een tijdelijk karakter opgericht. Dit paritair samengestelde overlegorgaan kent een vertegenwoordiging van de provincie, van de directie en van elke afdeling een leraar. Het pakt systematisch de pijnpunten van de school aan en neemt, na overleg met de inrichtende macht, beslissingen omtrent het schoolbeleid. Het is de taak van de directeur om de genomen beslissingen te implementeren.

Naast het directieteam en de denktank reiken de schoolraad, de pedagogische raad en de leerlingenraad ideeën en suggesties aan om de besluitvorming te onderbouwen. Ook het TOC (Tussenoverlegcomité), het PRETOC-overleg (vergaderingen op school voorafgaand aan het TOC) en het CPBW (Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk) dragen bij tot het ontwikkelen van een kwaliteitsvolle en veilige school. Deze werkgroepen en overlegstructuren resulteren in reële participatie en opvolging van de besluitvorming. De school heeft echter geen ouderraad omwille van de te lage interesse en omdat de ouders een vertegenwoordiging hebben in de schoolraad.

De inspraak van de vakgroepen is belangrijk om de vakmethodiek, de didactiek en de materiële uitrusting te optimaliseren. De lerarenteams geven de directie suggesties om de kwaliteit binnen het vakdomein of de afdeling te borgen. Deze bottum-up benadering wil de directie verder uitbouwen.

Kwaliteitszorg De school hanteert een kwaliteitsbeleid dat gebaseerd is op de kwaliteitsdoelstellingen van het beleidsplan en die volgens het SMART-principe (specifiek, meetbaar, aanvaardbaar, resultaatgericht en tijdsgebonden) opgesteld zijn. Het beleidsplan is geïnspireerd op de aandachtsgebieden van het EFQM-model (European Foundation for Quality Management).

Samen met de personeelsleden investeert de directie succesvol in een gestructureerd open leef- en leerklimaat. Het schoolteam staat open voor externe audits en feedback. Voor sommige ondersteuningsinitiatieven doet de directie een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst.

In het recent verleden heeft de school een bevraging gehouden bij de leraren over het toepassen van zelfevaluatie door de leerlingen om het leerproces te ondersteunen. De analyse van de resultaten moet nog gebeuren door de pedagogische raad. De enquête over het welbevinden is ook nog niet geanalyseerd om bestuurlijke aanpassingen te kunnen doorvoeren.

De voorbije jaren zijn de verscheidene directies er niet in geslaagd om functionerings- en evaluatiegesprekken te houden. De huidige directie is hiermee gestart en koppelt deze gesprekken ook aan een klasbezoek. Ze beschouwt dit als een signaal en een belangrijke stap om kwaliteitsverbetering van de onderwijspraktijk na te streven.

De onderwijsinspectie stelt vast dat het nieuwe beleidsteam zich sterk engageert om de interne kwaliteitszorg te verbeteren. Door haar recente aanstelling is de zorg voor kwaliteit voorlopig onvoldoende structureel ingebed en mist ze enige continuïteit. De opvolging en aansturing van de onderwijskundige processen en de vakgroepwerking zijn vanuit het beleid niet opgenomen binnen een cyclisch proces om de efficiëntie te garanderen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De materiële uitrusting voor de technische vorming.
- De woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- De schoolinfrastructuur.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het gestructureerde en open leef- en leerklimaat.
- De zorg voor het welbevinden van de leerlingen.
- De taakbetrokkenheid en het engagement van het schoolteam.
- De gedrevenheid om leerlingen optimale ontplooiingskansen te geven.

Wat betreft het algemeen beleid

- De schoolvisie en de concretisering ervan in het beleidsplan.
- Het participatieve en toegankelijke beleid.
- Het ondersteunende leiderschap.
- De ontwikkelingsdynamiek binnen de organisatie.
- De openheid voor externe evaluatie en feedback.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Engels in tso tweede graad.
- De leerplanrealisatie voor de specifieke vorming in tso tweede graad in de studierichting Elektrotechnieken.
- De leerplanrealisatie voor Frans in bso derde graad.
- De leerplanrealisatie voor de specifieke vorming in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties.
- De leerplanrealisatie voor de specifieke vorming in tso derde graad in de studierichting Autotechnieken.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De structurele en cyclische kwaliteitszorg.
- De aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (opvolging inspectie).
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Hout en in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (opvolging inspectie).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Hout		specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Houtbewerking		specifiek gedeelte

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-01-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Alex MAES de inspecteur-verslaggever	Filip BINON (a.i.) de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	